

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz), a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) czímzendők.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde Áron, Szabó Samu, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor, felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: A fejésről. Szentkirályi Ákos. — Eltévészett intézkedés a catasteri törvényben. Báró Kemény János. — Mikor kell aratni? Walter Lajos. — Természetes kaszálók gondozása. Ébner Sándor. — Ügyeljünk őszi búzánkra. Sz. Á. — Jól tejelő tehénre szert tenni. — Házi gyógyszer. Sz. Á. — Zöld borsót télen át eltartani. — A kolozsvári őszi lóversenyek. — Mezőhegyes. Gyümölcsészeti vázlatok (könyvismertetések.) — Értesítés az érdiószegi vinczellérképezdéről. — Egyleti mozgalmak: Választmányi ülés 1877. júliushó 2-án. — Vidéki gazdasági tudósítások: Vingárd, Toroczko, Torda-Sz.-Mihályfalva, Baróth, Medgyes. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Lapunk t. előfizetőit bátrak vagyunk tiszteletteljesen figyelmeztetni, hogy a jelen évfolyam első fele lejárt, miért is az előfizetések szives megújítását idejekorán kérjük eszközölni, nehogy a lap küldésében késedelem álljon be.

Teljes számu példányokkal még mindig szolgálhatunk.

Az „Erdélyi gazda“ kiadó hivatala.

A fejésről.

Kedves barátom! Ha jól emlékezem 1869—70-ben bizonyos vegyészek fontos szavakkal tanácsolták, hogy úgy a fiatal mint felnőtt állatokkal mész-készítményeket kell etetni és pedig rendszeren, miután az állati szervezet a csontok felépítésére stb. annyi meszet igényel, a mennyit a takarmányból nem vehet fel: ergo okvetlenül szükséges stb. Ugy vagyunk ezzel a mészadagolással, mint az általad felhozott fejőgépek, névszerint a fejőcsövek az u. n. önfejőkkel t. i. csak bizonyos ritka esetekben kell és lehet ezt gyakorolnunk, illetőleg ezeket használni. Pedig nagy hü-hóval ajánlják ám a fejőcsöveket! Az önfőjök hasonlítanak egy troicarhoz, hengeres, felül zárt kupban végződő oldali likakkal eltátott csövek, ezüst, pakfon, szaru,

elefántcsont, halcsont vagy kemény kautsukból készítve oly átmérővel, hogy a csecsek szűk csatornájába tolhatók legyenek. Nem lehet tagadni, miszerint a fejőcsövek első pillanatra igen practicusoknak tűnnek fel, csak be kell őket a csecsek csatornáján át a tejmedenczékbe tolni és a tej folyik szép csendesen minden emberi segítség nélkül addig, míg a tögyekben tart; ez igen szép dolognak látszik, azonban nem eddig van. A cső mint idegen test többszöri használatnál ingerlőleg hat a csecs-csatornák finom nyákhártyájára, az lobos lesz, felsebzik, gennyedni kezd és a gyógyulás közben könnyen megtörténik, hogy a csatorna falak összenövése vagy jobb esetben szűkülés marad hátra; ha a felsebzés nem is történik meg, a csatornák mindenesetre kítágíttanak, a csecsek zárizma elernyed és ennek következtében tejfolyás jön létre.

Fel akarom említeni ezek után azt a két esetet, midőn a fejő csöveket alkalmazni tanácsolják. Először az u. n. nehéz vagy kemény fejésnél, akkor t. i. mikor a lehető legnagyobb erőfeszítés mellett is csak lassu és igen vékony sugárral lehet fejni és másodsor azon teheneknél, melyek tejüket vagy konokság vagy a borju iránti tulságos anyai szeretetből visszatartják. Ez utóbbi esetet te is említéd, véleményed azonban a zokra nézve nem helyes, miután nem a csecsek zárizma által záratik el a csatorna, hanem a csecsek vizereiben megtorlódó vér által. A zárizmok működése ugyanis nincs az által akaratanak alávétve, lévén ezen izom a karattól független, vagy sima-izom, a leirt vértorlódást pedig az által idézi elő a tehén, hogy a has-izmokat összehuzva a tögy-vizerekre nyomást gyakorol, minek következtében a vér elfolyása a csecsekből megakadályoztatik. Használhatod a fejőcsöveket még akkor is, midőn az erősen megtelt tögyek kiürítése elkerülhetetlen, a fejés azonban a csecsek vagy a tögy nagy fokugyuladása miatt, érzékeny fájdalmat vagy még nagyobb lobot idézne elő, így p. o. a szülés előtti erős tögylob esetén. Mellesleg megjegyzem, miszerint tiszte faolajjal való bedörzsölés, na-

ponkénti szénamurva párolás mellett, az ilyen lobos tőgyre igen jótékony hatással van; a gyógyulást elősegíti a tőgynek felkötése egy csepűvel kibélelt zsákkal. Higany kenőcsöt ezen esetben nem jó alkalmazni, mert a higany a tejbe is beveszi magát, mi az időközben megszületett borjunak nem válik egészségére.

Mi a többi fejőgépekre vonatkozó kérdéseket illeti, csak annyit akarok mondani, hogy majd valamennyi a csecsekre erősített, légszivattyúval összeköttetésben álló kautsuk csövekkel a kis borju szopását akarja utánozni, de gyakorlati eredmény nélkül, ezen fejőgépek még kevésbé használatnak, mint a leírt fejőcsövek.

Azon állításodat, hogy háromszori fejéssel vizenyösebb tejet kapunk, mint kétszeri után, tagadni vagyok bátor, még pedig a németeknek ez irányban kivitt pontos kísérleteire támaszkodva. Ép ellenkezőleg a többszöri fejés zsirosabb tejet eredményez. De ezenkívül úgy tetszik nekem, hogy a tej mennyiségére is kell befolyásának, lenni a háromszori fejésnek, ugyanis az első fejestől a másodikig nem csak a tejmedenczék telnek meg tejjel, hanem a tejmirigyek kivezető csatornái is, minek következtében a mirigyek által készített tej nem folyhat el készítése helyéről, mely körülmény a mirigyek munkásságát mindenestre csökkenti. Mentől rövidebb a két fejés közti időszak annál kevésbé akadályoztatnak a mirigyek működésükben. Az elősoroltak alapján tehát a háromszori fejest ajánlom, ha a körülmények ezt különben megengedik. Természetes, hogy ott, hol gyengén tejelő jószág áll az istállóban, hol a tehének legelőre járnak, ott a kétszeri fejésnél kell maradni. Hogy mely időben fejünk, az — eltekintve az eladás, piacra szállítás, köpülés és egyéb parancsoló tényezőktől — közönyös, csak mindég egyenlő időközökben történjék.

Az épen most említett mozzanatokon kívül arra szigoruan ügyelj, hogy embereid mindig a rendes időben fogjanak a fejéshez és ekkor teljesen kifejjék a tőgyeket. Ugy egyik, mint a másik igen fontos és befolyással van a tej mennyisége és a fejés jól kivihetőségére. Néhol azt tartják, hogy felváltva kell két-két csecset fejni mindaddig, míg a tőgy kiürült, mások ismét előbb az egyik, azután a másik csecspárt fejjék ki egészen. Az előbbi eljárás nézetem szerint azért jobb, mivel időt engedünk a tejmirigyek kivezető csatornáiban levő tejnek a medenczékbe folyni és ott összegyűlni, ennek előmozdítására sok helyt a félig kifejt tőgyet gyengén lapogatni, dömöszkölni szokták.

A „Virágot“ úgy hiszem nemcsak vizes pokróczczal, hanem másként is le lehet szoktatni arról, hogy tejét visszatartsa. Én is ismerem az általam említett eljárást t. i. egy jó nagy pokróczcot megvizetve teríteni az állatra, próbáltam is, de eredmény nélkül. Hallgasd meg, mit mondok! Mint sok egyéb erkölcsatlenség úgy a leírt ellen is a legjobb eljárás, leghamarább czélra vezető a szelid bánás és türelem; kísérsd meg naponként simogatni a tőgyet édesgetés és jó szó kíséretében és meglásd rövid időre czélt érsz. Egyáltalában fiatal koruktól szoktasd az üszöket a tőgygyel való babrálásra ép úgy, mint a

hogy a csikót lábfeladás és patkolásra tanítod. Ha a jó szónak sem enged, akkor egyik melső lábának felemelése fejés közben megfogja tenni hatását, de ez alkalommal sem ütlegekkel, hanem inkább kedves falatokkal traktáld a szegény párat.

Hidd el, ha fel nem emlited, eszembe sem jut vala az az előítélet, mellyel a mi tehenészeink a tőgynek, csecsnek fejés előtt való megmosása ellen viseltetnek. Igen is kell azokat, vagy langyos vízzel lemosni, vagy nedves ruhával megtörölgetni és pedig csupán csak tisztasági szempontból.

Most már bevégezhetném leveletem, ha nem akarnálak kuri-ozumképen megismertetni azzal a nem tudom minek nevezem géppel, melyet egy furfangos amerikai talált fel. Ugyanis egy vékony bádögből készült tartányt köt a tehén tőgye alá és mindenik csecsbe egy önféjt dug be, miután pedig ezek ismét hajlékony kautsuk csövekkel vannak a tartánnyal összekötve, a tej a mint készül, azonnal a tartányba foly. Ezzel a géppel mennek ki a legelőre a tehének, ott jól laknak, folyton fejlődnek és a tartányba gyűlő tej mozgásuk következtében meg is köpültetik; otthon azután nincs más dolog, mint a kész vaját kivenni a tartányból és kenyérre kenni!!! De már ezzel az amerikaival sem tiszta a dolog; aligha ördöge nincs! mondaná a székelly atyafi.

Szentkirályi Ákos.

Eltévesztett intézkedés a catasteri törvényben. *)

A mi törvényhozásunknak sok jó inteniója, de szerencsétlen keze van. Még a hol ügyvédi honorarium apasztásról vagy plane perelokról van szó, ott csak értik az érdekek védelmét, de a hol a földbirtokos osztály érdeke jön tárgyalás alá, ott mintha mindannyi elbionita tanácskoznék, a kifordított zseb vétetik signumnak, mely mellett a győzelem el nem maradhat. A folyamatban lévő catasteri munkálatokban láttam ezt legpregnansabban kifejezve. Magyarország első sorban földmivelő ország és ime a törvényhozók, noha tulnyomólag földmiveléssel foglalkoznak, megalkotnak egy törvényt, mely az agriculturát alapjában támadja meg. Sulyos viszonyok, szédelgés és könnyü vér már ez ideig is a rabló gazdaság divatba jöttével az ország legdusabb földjének is termőképességét megtámadta. Mindenki, ha gazdaság folytatásával foglalkozott, vagy a gazdaságról bármily elemi ismeretet szerzett magának, tudhatja, hogy a gazdasági téren eddig követelt bűnnek egyedüli correctivuma a föld termőerejének trágya általi visszaállítása.

Ez csak a marhák létszáma és minősége emelése által érhető el. Sőt a marhatartás emelése az ország egy nagy részében egyedüli remedium a végső elszegényedés ellen. És az új catasteri törvény, úgy a mint azt folyamatba tétetni láttam, épen a szénatermelést, a marhatartás sine qua nonját és ez által közvetve az egész ország gazdasági felvirulhatását teszi tönkre. Ugyan is a mint láttam, minden becsló kerületben egy egy legközelebbi városi piaci ára határozottatik meg a szénánál

*) E talpraesett gyakorlati cikket a „Kelett“-ből vesszük át.

mázsánként. Hát kérem alássan azokat, a kik alkották a törvényt és azokat a kik azt végrehajtják, nem méltóztattak hallani, hogy mivel országokban és sok helyt hazánkban is még a haszonbéri kötlevélnék is egyik lényeges pontja, hogy szénát eladni a haszonbérllőnek tilos, így remélvén elérni azt, hogy egy complexen termett széna azon éttetvén fel, a trágya általi visszapótlás valószínűvé válik. Egy törvény alkotásnál a törvényhozót magasabb tekintetek kell, hogy vezéreljék. Látnia kell, hogy egy legfőként földmivelő ország marhatartását megdrágítani annyi, mint a gazdaságot védelem helyett, melyet a közérdek parancsol, alapjában megtámadni. Nem czélszerűbb lenne-é inkább a trágyáztatási költség visszapótlását reducálni, mint holmi piaci árak felvételével olyan czikkunél, mely csak kivételesen piaci tárgy, a szénatermő területre magas adó alapot — de a mely csak fictio — teremteni.

Ezer példa van, hogy a viszonyoknak nem megfelelő törvények alkottattak.

Az ilyenek helyrehozásának két módja van. Első, melyet az élet szokott nyújtani az, hogy a végrehajtásnál a kiviláglott káros hatás élei lesimittatnak kiméletesen. Itt szép feladata nyílik a megyei cat. bizottságoknak; fordítsák oda minden igyekezetüket, hogy a szénatermő helyek jövedékei mentől kiméletesebben számíttassanak egészen azon árban, mint a termés helyén szoktak azok elárúsítani rendes körülmények között, rögtön a kaszáláskor; mert a későbbi árak már speculatiót involválnak. Ez nem is lehet másként, hiszen ha valakinek legközelebbi emporiuma teszen 6 mértföldet, azon emporiumon nyert ár mázsánként meg sem közelíti a fuvar árát, melyben az ezen boldogtalan esetben, ha oda vitetnék a széna (mint régebben néhány executionál megtörtént) kerülne és így azon absurd resultatum állhat elé, ha szoros logikai következetességgel járnak el, hogy a tulajdonos még adó relaxatiót kap réjjeiért, no de ebben még sem kell erősen bizni — a pénzügyminister ő exellentájja közegei bátor emberek. A másik módja egy károsnak itélt törvény megváltoztatásának az, ha a megyék kezökbe veszik az ügyet és petitionálnak. Ilyen károsnak látom ezen törvényt, tehát petitionálni kell oly értelemben, hogy a szénatermő és legelő helyek lévén emeltyüi a mezőgazdaságnak, azok kiméltessenek.

Petitionálni kell pedig egyenesen Tisza Kálmán miniszterelnökhez. Ő benne látom a birtokos osztály egyedüli védőjét; az ő befolyása az országgyűlésen keresztül viheti egy módosítását a catasteri törvénynek a fennirt irányban; sok megtámadtatásainkban ő lehet egyedüli védőnk. Terjesszük tehát a catasteri bizottságok aggodalmait a megyékhez és a megyék majd megfogják tenni, a mit tehetnek. Különbben a haza elszegényedésének, a mennyiben ezen törvény végrehajtása által elősegítetik, ők is tényezői lesznek.

Báró Kemény János.

Mikor kell aratni?

Mentől nagyobb a termés, annál nagyobb a jövedelem, mentől több megyen tehát veszendőbe a termésből a vigyázatlan aratási munkálatok által, annál kisebb lesz a gazda jöve-

delme is. Hogy pedig még igen sok gazda az aratásra nem fordít annyi gondot, a mennyit ezen fontos munka igényelne, azt tagadni egyáltalában nem lehet. Láthatni aratáskor, hogy mennyi mag marad elperegve a földön, láthatni ezt, midőn esős időben a tarló csak úgy zöldül, mint a kaszáló. Hogy tehát a gabona letakarításánál minél kisebb veszteséget szenvedjen a gazda, tudnia kell mindennek előtt, hogy mikor kell aratni. Olvasóim nagyobb része azt fogja mondani, hát akkor, midőn a gabona ért. De épen ez az, a mire a gazdák nem nagy gondot fordítanak, t. i. azon időpont eltalálására, a mikor a gabona a legjobb érési fokát elérte. Ha ezen érési foknál előbb aratjuk le gabonánkat, akkor a szemek összezsugorodnak, cséplése az ilyen gabonának nehezebb, kinézése a szemnek nem szép, vetőmagnak nem való. Ha az aratással elkésünk, a legszebb szemek kiperegnek s veszteségünk nagy.

Általában érettnék tartatik a gabona, midőn a szalmának nagyobb része megsárgul és elszáradt és a szemek annyira megkeményedtek, hogy körmünkön hajlítva eltörnek. A tapasztalás azonban azt tanácsolja, hogy az aratás ott, a hol az aratandó gabona sok, inkább valamivel korábban megkezdendő, különösen ha elegendő és biztos aratóink nincsenek.

A gabonának érése vagy száradása alólról veszi kezdetét s midőn a gabona szára fél magasságig megsárgult vagy elhalt, már akkor a szem sem nedvességet, sem tápanyagot a szár közvetítése által nem nyerhet s a magnak már csak utóérésre van szüksége, ez pedig kévébe kötve is csak úgy megtörténik, mint ha lábán hagyatott volna. Melegebb és szárazabb vidéken ezen utóérés még jobban elérhető a kévében, mint a lábán s azért a mint a gabona szára félig megsárgult, minden tekintet nélkül annak szeme állapotára, hozzá lehet fogni az aratáshoz. A gabona szeme ilyenkor ugyan még lágy, de szétnyomva nedvességet nem bocsát magából. Ezen érettségi foknál aratott gabonából legkevesebb mag megy veszendőbe, össze nem zsugorodik, héja vékonyabb, lisztje finomabb s csiraképessége is megmarad. Azonban az így learatott gabonánál az utóérés bevárando s csak mikor a szemek megkeményedtek, lehet annak hazaszállításához hozzáfogni.

Iparkodnunk kell másodszor az aratást mentől gyorsabban, de azért lehető legkisebb veszteséggel bevégezni. Hogy erre az időjárásnak is nagy befolyása van, azt tagadni nem lehet; de épen azért iparkodjék a gazda az aratásra kedvező időt lehetőleg legjobban kihasználni.

Még egy visszaélés szokott az aratási munkálatok körül történni, ez a kévék összehordásának módja. Aratóink, mielőtt a keresztek rakásához hozzáfognak, megfogják a kévéket rendszeren kettőt vagy többet is kötésüknél fogva a kalászokkal lefelé, azokat egészen a rakandó kereszt helyére a földön huzzák, mi által igen sok szem hull ki. Nem kevésbé káros lehet a kévék vigyázatlan összerakása a kereszthez s kiméletlen felhányása a szekerekre.

Azon veszteség, a mely a gazdát éri, ha gabonáját nem a helyes időpontban aratja; ha a különböző aratási munkálatokra nem igen ügyel, összes termésének 10—20% teheti s így rosz esetben a gabona terméséből eredő jövedelmének

ötöd részét felemészti; ez pedig nálunk — a kalászos növények termesztése még tulnyomó lévén — igen nagy összegre rug.

Walter Lajos.

Természetes kaszálók gondozása.

A gazdaság elegendő takarmány nélkül olyan, mint csatában a puskapor nélküli hadsereg. A polyva- és szalmaégetés olyan szükséges rossz, mint mikor lőszer nélkül a hadi puska-tussal iparkodik ellenfelét állásából kiszorítani. Ily esetekben mindkettő eredmény nélkül fog küzdeni, egyik ellenfelét nem fogja legyőzni; másik a józan gazdálkodási táplálkozási elvek ellen folytat eredménytelen harcot; mely csatavesztés általános deficitben nyer kifejezést.

A rétek jó karban tartásához és gondozásához legelső sorban a vakondok turása, hangyatelepek elhányása tartozik; ezek meghagyásával megnehezül a kaszálás és gyűjtés, apad a szénamennyiség és a friss turások záporok alkalmával kiiszapolhatják a már lekaszált és lábbon lévő füvet, tehát bizonyos körülmények között a széna minőségét is befolyásolják. Ha nevezett turások és hangyatelepek már meggyepesedtek, akkor is eltávolítandók és pedig következőleg: a turáson keresztvágást teszünk, a gyepet felfeszítjük, az alatta lévő földet elhánjuk s azután a gyepet vissza helyezzük és letapossuk.

A kaszálók nedves időbeni legeltetése, midőn a marha körme mély nyomot hagy, meg nem engedhető; tavaszi legeltetés alkalmával, midőn a fü növésnek indulva le- és betapostatik, csak évek mulva heveri ki a szenvedett sérülést; nem különben bármely időben származott kerékvágások is csak évek mulva enyésznek el s mindenkor a szénamennyiség rovására léteznek kaszálóinkon. Szükséges tehát, de főképen utak mentén elterülő kaszálók szélén, elegendő mély és széles árkot ásatni, nehogy az uton levő, a kiállhatatlanságig barátságos vagyis ragadós sár kikerülése céljából az utas kaszálónkra térjen, kárt okozva a föld tulajdonosának. A legjobb és legéberebb csósz sem képes az utast teljesen kitiltani, hiába a tilalomfa, csóva, senkinek sincs kedve az ut sarában kinlódni; midőn alig egy öl távolságra gyepet lát. Tehát árkot neki s a fuvarosok boszankodással elmélkedhetnek utaink kezdetleges állapotáról. Az árokpartok a talaj minősége szerint beültethetők füzzel vagy ákáczfával, mely fanemüek gyors növésüknél fogva néhány év alatt tüzi- és haszonfával láthatják el a gazdaságot.

Némely gazda haragszik a vakondokra, pedig bármily alkalmatlan turása, ő igen hasznos állat. Föld alatti utjában fölkeresi a kiválólag növénygyökérrel táplálkozó csimazt és izletes falatként kapja be.

A vakondok oda húzódnak, hol élelmet talál, legtöbb vakondok tehát ott lelhető, hol legtöbb csimaz tartózkodik és így a vakondok a megvédendő állatok sorába tartozik, mert ő kizárólag talajban gazdálkodó férgekkel táplálkozik. —

Réti gyomnak nevezetlik minden növény, mely a széna-mennyiséget apasztja, a széna értékét kevesbíti, az állatok által nem kedveltetik; vagy mérges tulajdonságánál fogva az állati egészségre kártékony befolyást gyakorol. Minden éles levelű

növény, a sások különféle nemei, káka, nád, szittyó, zsásza, pipafü stb. a kaszálókból kiirtandók.

A vizenyős rétek czélszerűen ásott árkok által kiszáritandók, mely esetben a mocsáros talajokat kedvelő, de kevés vagy semmi takarmányértéket képviselő füvek kipusztulnak, szelidebbeknek adván helyet.

Oly réti gyomok, melyek magról szaporodnak, legczélszerűbben irthatók, ha virágjaik lesarlóztatnak, megakadályoztatván ez által a termés s így gátoltatik elszaporodásuk. A zászpa, kikerics, mezei sikkantyú, kérges hagyma, mezei katáng, fütej, tövises iglitz, stb. legbiztosabban irtatik és kevesbítettik, ha gyökerestől huzatnak ki a földből. Ez ugyan költséges irtási mód, de elkerülhetlennek bizonyul, ha szénatermésünk mennyiségét fokozni szándékunk.

Legnagyobb szénatermést nyerhetünk öntözés által. Hazánkban a csatornázás és az avval járó öntözés, bár hasznoságáról mindenki meg van győződve, mindeddig csekély, de nagyon csekély elterjedésnek örvend. Nem az akarat — de a befektetési töke hiány akadályozta ez átváltozások keresztül vitelét. Átváltozásnak mondom, mert öntözhető kaszálókkal bíró birtok sok és biztos takarmányhozamra számít s a biztosság esetében oly gazdasági rendszer léphet életbe, mely minden viszonyok között jövedelmez, míg a jelen körülmények között az időjárás szeszélye határozza meg szénatermésünk mennyiségét.

Megszoktuk kaszálóinkról csak elszállítani, de oda vissza szállítani semmit, pedig nem ártana nemcsak kaszáláskor és hordáskor megemlékezni róluk, hanem a megemlékezést más tényekkel is bizonyítani és pedig rendszeres felültrágyázás által. A rétek trágyázása nálunk, elég sajnós, a jövőnek tartott fenn, mert szántóföldjeinket sem győzzük, pedig azok közvetlen jövedelmeznek, annál kevésbé trágyázhatjuk réteinket. A mesterséges és műtrágyák alkalmazását tiltja szegénységünk és így maradunk a réginél. Ha már semmiféle trágyával nem kedveskedhetünk kaszálóinknak, legalább hosszába, keresztibe boronáltassuk meg kora tavaszkor; ez által a mohok eltávolíthatnak, a talaj meglazittatik, a levegő és nedvesség behatása könnyítettik és így szénát adó növényeink bujább növényre készttetnek.

Gyakran megtörténik, hogy a lekaszált, még rendén lévő fü hosszas eső vagy záporok által beiszapoltatik, vagy a gazda uagy kárára renden rothad el. Ily esetekben kötelessége minden gazdának, ki kaszálóját évekre elrontani nem akarja — a megrothadt és beiszapolt rendet elszállítani, mert a rend alatt kivesz a fü; tehát a jövő szénatermés sem lehet mennyiségileg kielégítő.

Ébner Sándor.

Ügyeljünk őszi búzáinkra.

Ha a madarak a búzát verni kezdik, döglött rákot vagy halakat kell közötté itt-ott szétszórni.

Az aratással soha sem kell bevárni a búza tökéletes megérését. A zsegen történt aratás mind a szemek mennyiségére és jóságára, mind a szalma minőségére nagyon előnyös.

A búza, vagy egyáltalában őszi vetések alá szánt agyagos ugarföldek javítására nagyon czélszerű, ha a tavaszi gabonák feltakarítása után megszántjuk, hogy télen át a hideg jól átjárhassa.

Sz. Á.

Jól tejelő tehenre szerztetni.

Ha azt akarjuk, hogy jól tejelő tehenünk legyen, szükséges, hogy a tehenet, midőn első borjuval van, addig fejjük, a meddig csak lehet; mert a tapasztalásból kitűnt, hogy a tehenek rendszeren azon időben szüntenek meg tejet adni, a mely időben elhagytuk a fejést, midőn az első borjuval voltak. Ha p. o. valamely tehenet az első borjuzás után 5 hónapon át fejtünk, minden további borjuzás után 5 hónapra a tej ismét elvész. Az első borjuzás után, ha a tehen kevés tejet is adna, mégis legalább 8½ hónapig fejdő, de a mellett kapjon jó és bő takarmányt is.

Házi gyógyszer.

Egy mindig készletben levő, olcsó és hatásos házi gyógyszer a photogén. Ha hülés következtében nyilalásaink vagy csont fájdalmaink vannak, vagy valamely testrésziünk megdagad, egy-két napon át reggel és este dörzsöljük be a fájdalmas részt photogénnel és ha lehet, legalább éjjelre kössük be szösszel és a baj megszűnik. Ha valamely borjunk vagy csikónk megtetvesedett, dörzsöljük be két nap egymásután photogénnel és a tetvek elvesznek. Ezen bedörzsolést azonban 10 nap múlva ismételni kell. Ha valamely házi állatunk megriühesedett, naponkénti bedörzsolés és jó takarmány adása meg fogja gyógyítani. Ha juh vagy malacz megvarasodik, a kóros helyeket dörzsöljük be és a jó hatás nem marad el. A két utóbbi betegségnél minden bedörzsolés előtt jó erős luggal meg kell mosni a beteg állat kóros részét.

Sz. Á.

Zöld borsót télen át eltartani.

A zöld borsó szemeit hüvelyéből kiszedjük s erősen sós vízzel leforrázzuk s a vizet leszűrve száradni kitésszük, megszáradván s megkeményedvén zacskóba télire elrakjuk.

Vagy: 70 gramm czukrot egy kevés vízben feloldunk s abba egy liter zöld borsó szemet töltünk s körülbelül két óráig párologtatjuk, azután napon elterítve szárítjuk s télire eltesszük.

A kolozsvári őszi lóversenyek.

Első nap: Péntek szeptember 21-én 1877.

Államdíj: 300 db. 10 frankos arany. Futhat minden Erdélyben ellett és felnevelt kancza és mén. Táv. 3216. meter. Teher: 3 évesre 55 és fél klgr. 4 é. 65 klgr. 5 évesre és idősebbre 68 és fél klgr. kanczára 1 és fél klgr. kevesebb. 1200 frt nyertesére 3 klgr. két ilyen vagy egy 2500 frt értékű díj nyertesére 5 klgr. több, de nem halmozva.

Nem Erdélyben fogantatott, de anyjukkal behozott csikókra 1 és fél klgr. több. Belföldi mén v. kancza ivadéka 2 és fél klgr. mindkettőre 4 klgr. kevesebb. Tétel 100 frt, fele bánat, egy hóval a verseny előtt jelentve: 25 frt. Tét és bánat-

összeg fele a második lóé. Nevezés 1877. jul. 20-ika deli 12 óráig bezárólag.

Államdíj: 200 db. 10 frankos arany. Futhat minden magyar korona területbeli 3 éves mén és kancza. Táv. 3216 meter. Teher 55 és fél klgr. kanczára 1 és fél klgr. kevesebb. Erdélyben nevelt lovakaa 2 és fél klgr. kevesebb. Belföldi mén vagy kancza ivadéka 2 és fél klgr. mindkettőre 4 klgr. kevesebb. Tétel 100 frt, fele bánat. Tétel és bánatösszeg fele a második lóé. Nevezés 1877. július 20-ika deli 12 óráig bezárólag.

Második nap: Vasárnap, szeptember 23-án 1877.

Államdíj: 400 db. 10 frankos arany. Futhat minden mén és kancza, mely magyar-osztrák birodalmi, vagy németországi állami lakos jóhiszemű tulajdona; távolság 4824 meter. Teher: 3 évesre 53 és fél klgr. 4 évesre 63 és fél klgr. 5 évesre 67 klgr. ménre 1 és fél klgr. több. Belföldi mén, vagy kancza ivadéka 2 és fél klgr., mindkettő ivadéka 4 klgr. kevesebb; 3000 frt értékű díj nyertesére 3 klgr. két ilyen vagy egy 5000 frtoséra 5 klgr. több, de nem halmozva. Angol vagy francia lóra külön 8 és fél klgr. több. Tétel 200 frt, fele bánat; egy hóval a verseny előtt bejelentve 40 frt. Tétel és bánatösszeg fele a második lóé. Nevezés: július 20-ika deli 12 óráig.

A választmány megbízásából:

A kolozsvári Lovar-egylet titkársága.

Vonatkozva a budapesti és bécsi lovar-egyletek között létrejött egyezményre, mely a kolozsvári, debreczeni és kassai lovar-egyletek által helyeseltetett és ugy a m. kir., mint a cs. kir. ausztriai földmívelési ministeriumok által jóváhagyatott, mely szerint „az államdíjakban eddig kizárólag az országbeli ménnek vagy kanczáknak, illetőleg mindkettőnek ivadékaire nézve engedélyezett teherkönnyebbség a kölcsönösség alapján ezen-tul minden belföldi mén vagy kancza ivadékaire kiterjesztett“ már az idej versenyek államdíjaira teendő nevezések a fennebbi ujtott propositiok szerint érvényesítendők.

Könyvismertetések.

Mezőhegyes az 1876-ik évnek kezdetén. (Véleményes jelentése a csanádmezei gazdasági egylet által, a mezőhegyesi álladalmi ménésbirtok viszonyainak tanulmányozására kiküldött szemlebizottságnak. Egybeállította a szemlebizottság részletezett megállapodásainak alapján Papi Balogh Péter egyleti titkár. Megrendelhető 1 frt. készpénzfizetés vagy postai utánvét mellett a csanádmezei gazdasági egylet titkáranál, Papi Balogh Péternél Mezőhegyesen.)

Az egész munka négy részre oszlik. Az első rész a szemle keletkezésének és lefolyásának főbb mozzanatait tárgyalja. A második rész a mezőhegyesi gazdaság és ménésintézet viszonyaik és állásuknak rövid ismertetését az 1876-ik év kezdetén. Ezen rész ismét 24 fejezetre oszlik, tárgyalván a mezőhegyesi birtok területét, határait, népességét, közkor-

mányzati és kezelési beosztását, felszín és talajnak minőségét, időjárás és lebeszeti viszonyokat, az egyes művelési ágaknak arányait, a szántás alatti térnek megművelését, vetésforgását, a vetést és a vetéseknek gondozását, aratást, betakarítást és cséplést, magtisztítást, a magtermésnek átlagát és magtári kezelést, a rétművelést, a legelő területeket és ezeknek gondozását, a gazdasági eszközöket, épületeket, igavonó marhát és trágyakezelést, a szarvasmarha-, sertés-, juh- és lótenyésztést, gazdasági cselédséget, szakmányosakat és napszámósakat, a ménes-intézetnek személyzetét és kezelését és a jövedelmezési viszonyokat. A harmadik rész magában foglalja a bizottság különleges javallatait a magyar államnak hivataltalossal nyelve a mezőhegyesi m. k. állami ménes birtokon, a kormányzatra, igazgatásra, kezelésre, igazgatói irodára, igazgatósági pénztárra, kasznári hivatalra, gazdasági műszer-gyárra, építészeti hivatalra, erdészetre, a gazdasági kerületeknek területi beosztására, a tisztí fizetésekre, katonai egyének alkalmazására a gazdaságban, a bérbeadásra, eladás, bevásárlás és közlekedési viszonyokra, ember- és állatkórház, egyházi ügyek, népnevelés és községi életre nézve. A negyedik rész visszajelentés a szemle végeredményeire.

Az egész munkán kilátszik a tiszta szándéku bíráló, tárgyilagos szövegezés, szakavatottság és a közügy iránti szeretet. Dicsérve említés tétetik mindenről a mi dicséretre méltó, de a hiányok sem palástoltatnak és így ezen becses munka jogosan szives figyelmükbe ajánlható mindazoknak, kik az ország közügyei iránt érdeklődéssel viseltetnek. X.

Gyümölcsészeti vázlatok, írta Bereczki Máté Aradon, 1877. nyomtatott Réthy Lipótnál, nagy 8-ad rét 510 lap. Megrendelhető a szerzőnél Mező-Kovácsházán 3 ftért.

A magyar hazának ez idő szerint kétségkívül legelső pomologusa, Bereczki Máté, e várvavárt művében bemutatja sok évi fáradságtalan tanulmányának, szakavatott tapasztalásának eredményét, nem rendszeresen, mert erre, mint szerényen megjegyzi, sem anyaggal, sem tehetséggel nem rendelkezik, hanem vázlatosan, de mégis úgy egymás mellé és egymás után csoportosítva a tárgyat, hogy azt nemcsak a tudományos író, hanem a nagy közönségben is mindenki, a ki a gyümölcsészet áldásteli tudománya iránt érdeklődik, hasznára fordíthassa. A terjedelmes kötet a jeles szerzőnek eddig a szaklapokban elszórtan megjelent értekezéseit tartalmazza, azonban részint átdolgozva, részint a hol szükséges volt, újabb tapasztalatai szerint módosítva. Az egész munka minden sorából a kiváló szakértő meggyőző hangja szól hozzánk, irányvelős és magyaros, kerülve az üres és idegenszerű szóhalmazt. A „Gyümölcsészeti vázlatok“ tulnyomó nagy részét a gyümölcsleírások foglalják el, melyeket a t. szerző joggal ajánlhat mintaszerűek gyanánt. A tartalom a következő: I. Általános gyümölcsészeti értekezések és vegyes jegyzetek. 1. Esdő szavak az anyákhoz hazai gyümölcsészetünk érdekében. 2. Kérelem a gyümölcsfát ültetőkhez. 3. Hol a hiba, hogy a gyümölcsfa-tenyésztés oly lassan halad hazánkban? 4. Miért nincs és hogyan lehetne piacainkon jó gyümölcs? 5. Hazai gyümölcsfajtenyésztés-

sünk felvirágzásának némely akadálya. 6. A magneses anyafák és a Van Mons rendszerének ismertetése. 7. A gyümölcstárlatokról. 8. A kísérleti gyümölcsstelepek. 9. A gyümölcsfák terméketlenségéről. 10. A későn virágzó almafajok kérdéséhez. 11. Tanulságok a szélvész okozta károkból. 12. Jegyzeteim az 1871-72-iki télről gyümölcsészeti tekintetben. 13. Jegyzeteim az 1875-évi gyümölcsstermésről. — II. Részletes gyümölcsészeti értekezések a fatermesztés és gyümölcsisme köréből. 1. A különféle gyümölcscsémek alanyairól. 2. Az ojtóvésszőkről. 3. Fatapasz, fa- és ojtóviaszról. 4. Az ojlásról. 5. A hajtószemzészetről különösen. 6. A faiskolai fiatal csemeték fölneveléséről. 7. A faültetésről. 8. A faj- vagy próbatárlatokról. 9. Eszmetörődék a gyümölcsészetről és gyümölcsismertetésről. 10. Gyümölcsseim, u. m. 80 körte, 56 alma és 22 szilva. Betűsoros jegyzéke az e könyvben leírt gyümölcsfajok és ezek hasonneveinek.

Ismételten ajánljuk a jeles munkát t. olvasóinknak teljes figyelmébe. — s.

Ertésítés.

Van szerencsém a t. érdekelt közönséget értesíteni, miszerint az érdiószegi m. kir. vinczellér-képezdében augusztus 11-én tartandó vizsgával 9 növendék végzi a tanfolyamot, kik méltányos díjazásért gyümölcsészeti, szőlőszeti és pinczekezelői állást készek elfoglalni.

Az e tekintetbeni kérdésekre bővebb feleleteket szivesen ad az alólírt igazgatóság.

Ugyan csak a fentnevezett intézetben az 1877. october 15-én kezdődő új tanfolyamra 7 állam-költséges tanuló felvételére pályázat nyitattik.

Felvételi kellékek.

- 1.) 16 évet betöltött életkort igazoló keresztlevél.
- 2.) Erős, egészséges testalkatot és védhímlővel beoltást igazoló orvosi bizonyítvány.
- 3.) Elemi iskola sikeres bevégzését igazoló iskolai bizonyítvány.
- 4.) Községtől kiállított jó erkölcsi bizonyítvány.
- 5.) Szülők vagy gyámok írásbeli nyilatkozata, hogy az illető tanuló az intézetet, a tanfolyam bevégeztéig el nem hagyja.

A fent elősorolt bizonyítványokkal felszerelt kérelmek september 1-ig ezen igazgatósághoz beküldendők, honnét a fel vagy fel nem vételről az illetők september 15-ig értesíttetnek.

Megjegyeztetik, hogy a felvett tanuló fehér és egyéb ruhával, valamint író szerekkel tartozik magát kellőleg ellátni és october 15-én az intézetbe pontosan belépni.

A m. kir. vinczellér-képezde igazgatóságától.

Érdioszegen, 1877. július 1-én.

Gábor József,
igazgató.

Egyleti mozgalmak.

Választmányi ülés 1877 júliushó 2-án.

208. A juniushó 4-én tartott ülés jegyzőkönyve felolvastatván, — a jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Szabó

József, Báró Bánffy Ernő és Csulak Dániel tagtársak kéretnek fel.

209. A juniushavi pénztári jelentés 1777 frt 47 bevétellel és 769 frt kiadással, — tudomásul szolgál.

210. Földmívelési ministerium 11540 sz. a. a „Gallus“ című tyukászati és nyulászati lapot ajánlja, — miután egyelőnk e szaklapra már megjelenése alkalmával előfizetett, tudomásul szolgál.

211. Szolnok-dobokai gazdasági egyesület 3 sz. a. megalakulását tudatja és alapszabályait beküldi, — örvendetes tudomásul szolgálván, külön átiratban melegen fog üdvözölni.

212. Zemplénmegyei gazdasági egyesület május 16-iki választmányi ülésének jegyzőkönyvét küldi meg, — tudomásul szolgál.

213. Ministerium 5657 sz. a. tudatja, hogy idei 153 és tavali 73 sz. a. a lótenyésztés érdekében beadott előterjesztéseink tárgyalás alatt állanak és a lehetőségig fogantatásra lesznek, — örvendetes tudomásul szolgál.

213. A párisi világkiállítás központi bizottsága 161 sz. a. tudatja, hogy a bejelentési határidő július 15-éig meghosszabbított, — tudomásul szolgál.

214. Pozsonymegyei gazdasági egyesület egy országos gazdasági kongresszus megtartása érdekében a földmívelési ministeriumhoz intézett előterjesztését pártolni kéri, — a nmlgu ministerium magas intézkedése bevárando lesz.

215. A kassai m. kir. gazd. tanintézet 187 $\frac{1}{2}$ -iki értesítőjét küldi meg, — tudomásul szolgál.

216. Szlavonai földmívelő egyesület múlt évi működéséről szóló jelentést küldi be, — tudomásul szolgál.

217. Brassói kereskedelmi kamra az ottani kereskedői szokásjogok jegyzékét küldi be, — tudomásul szolgál.

218. Aradi gazdasági egyesület 209 sz. a. szeszdó törvényjavaslat ellen szerkesztett felterjesztését pártolni kéri, — tudomásul szolgál.

219. Maros-Tordamegye főispánja Béli Gergely a birtokkállományi kérdéseket kitöltve beküldi, — köszönettel fogadtatván, feldolgozás végett az egyesületi titkárhoz tételnek át.

220. Gróf Mikes Árpád az egyesület alapító tagjai közé lép, — örvendetes tudomásul szolgálván, a kötelezvény az egyesületi pénztárhoz tételnek át.

221. Verseczi bortermelő egyesület a phylloxera irtása érdekében 680 sz. a. tett felterjesztését pártolni kéri, — miután egyesületünk a phylloxera kérdésben eleitől kezdve a legnagyobb eréllyel járt el, most külön lépést tenni indokoltnak nem találja.

222. A lótenyésztési részvény 30%-a esedékessé válván, — 30 frtnak azonnali elküldése elhatározottat.

223. Kolozs-monostori igazgatóság 166 sz. a. egyesületünket a nyári félévi vizsgákra hívja meg, — képviselőül Páll Sándor, Szabó József, Csulak Dániel és Szentgyörgyi József tagtársak kéretnek fel.

224. A Gámán nyomda II-ik évi nyomdai számláját utalványozni kéri, — a 47 frt 34 krnyi összeg ezzel utalványoztatik.

Hitelesítik:

Szabó József, s. k.
Br. Bánffy Ernő, s. k.
Csulak Dániel, s. k.

Bárá Huszár Sándor.
egyleti alelnök.
Gamauf Vilmos,
egyleti titkár.

Vidéki gazdasági tudósítások.

Vingárd, 1877. június 27-én.

A kedvezőtlen időjárás miatt a törökbuza vetések igen elkesztettek, sőt egyes határokon még vetetlen földet is lehet találni. A hosszas nedves időjárás után bekövetkezett szárazság károsan hatott a már is kevés reményt nyújtó szőlő termésre — jótékonyan pedig az őszgabona vetésekre. Ugarszántást megejteni mindaddig lehetetlenség volt, a föld és különösen az ezen vidéken levő kövös agyag talajok kiszáradása által bekövetkezett keménység miatt. A tegnapi és mai eső biztató reménysugárt nyújt, hogy a munkák tovább késni nem fognak.

Kozma Gyula.

Torockó, június 29-én 1877.

A tavaszi munkák bevannak végezve, a kaszálás-gyűjtés megkezdett, de szénánk nagyon kevés lesz, — mert a sok tavaszi esőzés nagyon meggyérintette a fűvet, — az őszi vetések jók, az ugarlások a közelebbi esők következtében a legjobban mennek. A gyümölcs a szárazság miatt többnyire lehullott és semmi reményt nem nyújt. Az állatok között mutatkozott egy pár lépnnyavalya eset, de most megszünt. Az árvíz következtében megrongált Torockó-Borévi ut helyre lesz állítva 5—6 nap alatt.

Zsákó János.

Torda-Sz.-Mihályfalva, július 1-én 1877.

Időjárásunk esős, szeles és hűvös; a szénacsinalás igen bajos; szénánk luczerna, lehere, bükköny jól ki nőtte magát, de a természetes rétegekben a sok esőzés miatt a fű megfuladt és nem nőtt kellőleg, vizenyős helyeken épen semmi sincs. Aratásunk 8—10 nap alatt be áll, a buza a mit az egér meghagyott igen szép, a rozs kevés rozsdát kapott, mintegy 20 p. c. veszteség mutatkozik. A méhek igen silányul rajzottak, néhol épen nem. Gyümölcs nincs, kevés szilva és fanyar cseresznyén kívül törökbuza kapálás elsőre is, másodikra is folyik. A késői vetésekből semmi sem lesz. Gyapjaink kilugozva az esőtől 60 frton keltek m. mázsája. Állataink egészségesek.

Nagy Dénes.

Baróth, 1877. júliushó 1-én.

A széna csinálás elég alkalmas idő mellett nagy részben elvégzettetett. Erdővidékén általában kitünő szénatermés lett volna, ha a tavaszi vizáradás elmarad, mi a fűvet leiszapolta s meggyérintette. Az ugarlás inkább csak most vehette kezdetét, mivel azt a múlt havi szárazság legtöbb helyen nem engedte. A kalászkok jó hozamot ígérnek. A kapások a második kapálást megkapták, mik általában szépek.

Nagy Imre.

Medgyes, 1877. július 1-én.

A szénamunka a legjobb idő által kedvezményezve már-már lefolyik, a termés helyenként kitünő. Mig a vízmentes rétegekben bőséges és kitünő fű diszlott, a vízjárta völgyeken ellenben kevés és rozsz termett, de miután az árvíz pusztításai nagyban és átlagban véve

mégis csak részlegesek voltak, az ideai szénatermést kedvezőnek lehet mondannunk. A törökbuza második kapálása, illetőleg töltögetése majdnem befejeztetett és miután a szőlő virágzás is elmúlt, a levelezéshez már most bátran hozzá lehet fogni. Szőlőszem ugyan nagyon kevés, de igen szépen fejlődve mutatkozik, miglen a fának buja növekedése a jövő évre dus szüret reményével biztat. A kalászosok után. bőséges termést lehet reményleni.

Dengl.

Piaczi árainkat illetőleg

megjegyezzük, hogy Beszterce, Déva, Fogaras, Torda és Vajda-Hunyad újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabna árak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy hetedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 840 kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Jelezálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frittól a legmagasabb összegig 5 és 6 % kamattal törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felüliek még előnyösebb módzatok mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

(3) (13-26)

a hatóságilag engedélyezett általános
„Ipar és keskedelmi ügynöki iroda“
Kolozsvárt, párisuteza, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1-4 óráig)

Betöltendő állomások.

Egy végzett, szorgalmas és tapasztalt gazdász, ki a 35 évet túl nem haladta, egészséges és mindennemű gazdasági számadások pontos vitelére vállalkozhatik, azonkívül szoros rendtartást ígér: alkalmazást talál Szákulon (Krassóme gyében) alábbirt birtokán. (31) (3-4)

Erdő kezelő — felvigyázó, ki magyarul írni és olvasni jól tud, 35 évet túl nem haladott, egészséges és edzett természetű, vadász és józan magaviseletű: rögtön alkalmazást talál az alábbirt birtokán Szákulon (Krassóme gyében). A román nyelv kívántatik. Házy Mihály.

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	alegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahus
Beszterce	febr. 6.	950	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Brassó	jun. 29.	980	745	590	545	325	450	200	110	360	40
Csik-Szereda	jun. 27.	1200	975	750	700	400	550	600	200	175	30
Décs	jul. 3.	840	750	490	—	240	525	520	240	200	36
Déva	jun. 23.	1100	1000	950	—	860	720	360	180	220	36
Erzsébetváros	jun. 30.	850	700	550	—	450	500	200	140	300	40
Fogaras	dec. 14.	775	670	450	450	200	600	140	30	—	24
K.-Fehérvár	jun. 30.	1076	710	600	—	350	590	350	170	310	44
Sy.-Sz.-Miklós	jun. 30.	1075	700	600	600	275	500	115	25	—	32
Kolozsvár	jul. 5.	—	650	585	—	320	488	180	160	320	42
M.-Vásárhely	jun. 28.	830	620	525	—	400	500	310	70	330	38
Naszód	jun. 28.	1000	665	—	—	265	550	100	70	250	28
Nagy-Enyed	jun. 28.	900	750	600	—	424	550	300	120	235	40
N.-Szeben	jul. 3.	900	750	580	600	370	600	140	140	300	42
Szegesvár	jun. 28.	850	650	500	—	350	500	180	90	160	40
S.-Sz.-György	jul. 2.	940	850	570	520	330	580	250	150	200	36
Szamosújvár	juj. 2.	1050	640	590	—	295	495	360	75	400	38
Sz.-Régen	jun. 28.	875	650	600	—	280	575	200	120	240	36
Sz.-Udvarhely	jnn. 26.	900	800	630	—	450	550	180	40	200	32
Torda	jun. 16.	1100	800	600	350	300	550	250	30	320	36
V.-Hunyad	jun. 23.	1000	850	700	—	400	625	180	100	300	40

Melléletek

100 darabonként 1 forint 40 krjával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetés szerint akarhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1-3 1-6 1-12 1-18 1-24 1-30 1-36 1-42 1-52										
	széri hirdetésnél										
forint											
¹⁰ / ₁₆ v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
⁸ / ₁₆ v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
⁴ / ₁₆ v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
² / ₁₆ v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
¹ / ₁₆ v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.